

Esittely- ja keskustelutilaisuus

Kivinokan asemakaava, osallisuus- ja arviointisuunnitelma

Aika 09.12.2019 klo 17.00 – 19.00

Paikka Kulosaaren yhteiskoulu, auditorio

noin 90 osallistujaa

Helsingin kaupungilta Maija Lounamaa, maisema-arkkitehti
Johanna Himberg, maisema-arkkitehti
Elise Lohman, maisema-arkkitehti
Heikki Takiainen, insinööri
Päivi Apajalahti, puistovastaava
Anna Hurmeranta, vuorovaikutussuunnittelija

Tilaisuuden kulku

Tilaisuus alkoi illan kulun läpikäymiseltä. Tämän jälkeen kuultiin maisema-arkkitehti Maija Lounamaan esitys kaavan lähtökohdista, alueen erityispiirteistä ja suunnittelussa huomioon otettavista teemoista. Esityksessä kuultiin, kuinka nyt käynnistyvässä kaavatyössä huomioidaan vuonna 2014 osayleiskaavatyön ohessa tehty virkistysalue-vaihtoehto sekä järjestöjen tekemä vaihtoehtosuunnitelma. Esityksen jälkeen oli aikaa yleisökysymyksille.

Kysymysten jälkeen jakauduttiin viereisiin tiloihin keskustelemaan karttojen ääreen. Keskustelua käytiin kolmen teeman äärellä: yleisesti eri alueiden rajautumisesta, merellisestä strategiasta, matkailusta ja leirintäalueista sekä luonnosta ja viheralueista. Karttoihin pystyi kirjamaan omia ideoitaan, näkemyksiään ja muita suunnittelussa huomioitavia asioita. Tilaisuus päättyi yhteenvetoon, jossa käytiin läpi, millaisia asioita oli eri teemapöydissä noussut esille.

Yleisessä keskusteluosuudessa esiin nousivat teemat:

Aihe 1 Mökkien siirtäminen

Kysymykset tulvarajojen määräytymisestä ja vaikutuksista: Osallistujia kiinnosti kuulla, sovelletaanko tulvarajoja samalla tavalla kuin Lammassaareissa ja Lauttasaareissa. Lisäksi mietittiin, että tuleeko olla huolissaan omien mökkien puolesta. Keskustelussa heräsi myös kysymys, mikä vaihe on paras paikka vaikuttaa ja kannattaisiko jo nyt yrittää vaikuttaa luottamushenkilöiden kautta.

Suunnittelijan vastaus: Tulviin varautumista ohjaavat Ympäristöministeriön opas (2014) ja kaupungin oma tulvastrategia (2010). Tulvarajaa määritellään alimpana suositeltavan rakentamiskorkeutena, johon vaikuttaa kohteen sijainti ja aallokon muodostuminen. Myös kohteen käyttöikä ja arvo voi vaikuttaa ilmastonmuutoksen etenemiseen liittyvän tavoiteajankohdan määrittelyyn.

Aikaisemmissa kaavoissa kesämajoja on siirretty kolmesta eri syystä; yleisen virkistyskäytön parantamiseksi (yleensä rantareitti), pois muinaismuistoalueelta (I maailmansodan aikaiset linnoituslaitteet) ja ns. tulvarajan takia. Nämä asiat arvioidaan jokaisessa asemakaavassa aina erikseen.

Kivinokassa tätä arviointia tehdään parhaillaan eikä arviota siirrettävien mökkien määrästä tai sijainnista vielä ole. Suunnittelun edetessä asiasta tiedotetaan ja korvaavat paikat suunnitellaan yhteistyössä asianosaisten kanssa, jos mökkien siirtämiseen päädytään.

Paras tapa vaikuttaa on esittää näkemyksensä ja antaa palautetta mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Juuri nyt on hyvä ajankohta, kun kaavaa vasta valmistellaan. Luottamushenkilöiden yksi tärkeä tehtävä on ajaa edustamiensa ryhmien asioita. Luottamushenkilöiden käsiteltäväksi kaava tulee seuraavaksi ehdotusvaiheessa.

Aihe 2 Merellinen strategia

Merellisen strategian näkyminen suunnittelussa: yleisöä kiinnosti kuulla, miksi alustuksessa ei mainittu miten merellinen strategia näkyy alustavissa suunnitelmissa.

Suunnittelijan vastaus: Pahoittelut, käsiteltävien lähtökohtien määrä on suuri, merellisen strategian toteuttaminen on ilman muuta yksi kaavan tärkeimpiä tavoitteita.

Kaavaan tullaan varaamaan mahdollisuudet vesibussi- ja käyntilaitureille. Myös seuraavissa keskusteluissa on tarkoitus ideoida, miten merellinen strategia ja –matkailu voisi näkyä Kivinokassa.

Aihe 3 Alueen yhtenäinen suunnittelu

Alueen yhtenäinen suunnittelu: suunnittelussa huolestutti, että Kivinokkaa ei kehitetä kokonaisuutena, vaan yleiset alueet ja muut alueet jäävät erillisiksi.

Suunnittelijan vastaus: Hajanaisuuden tunne saattaa johtua siitä, että alue muodostuu erityyppisistä osa-alueista joita esiteltiin omina kokonaisuuksinaan. Tavoiteltu kokonaisuus hahmottuu varmasti paremmin tarkemman suunnittelun aikana.

Aihe 4 Kesämajojen rakennustapaohjeet

Mökkien rakennustapaohjeet: osallistujia kiinnosti tietää, onko kaavanprosessin ohessa tarkoitus tehdä ja päivittää rakennustapaohjeet.

Suunnittelijan vastaus: Rakennustapaohjeet päivitetään kaavatyön yhteydessä. Alueen kolmen eri yhdistyksen kesämaja-alueella on jokaisella omat vuokrasopimukset ja tyyppimökit. Vuokrasopimusten uudistaminen on parhaillaan käynnissä ja rakennustapaohjeiden uusimiselle on tarve siitäkin syystä.

Aihe 5 Kaupunkipyörät

Kaupunkipyörät: Yleisössä heräsi kysymys, että onko mahdollista saada kaupunkipyöriä Kivinokkaan.

Suunnittelijan vastaus: Kaupunkipyörästä päätetään HSL:ssä, mutta liikennesuunnittelun kannalta kaupunkipyöräasema on mahdollista sijoittaa Kivinokkaan nopeastikin. Se ei edellytä valmista asemakaavaa.

Yhteenveto tilaisuudessa saadusta palautteesta

Vaikka aiheellisia ja kriittisiäkin kysymyksiä tuli runsaasti niin palaute oli pääosin varsin myönteistä ja ennen kaikkea valtava kiinnostus alueen virkistyskäytön kehittämiseen ja myös luontoarvojen säilyttämiseen näkyi workshop osion tuloksessa - kartoille liimattuja lappuja tuli 211 kappaletta.

Uusien toimintojen ja palveluiden osalta eniten suosiota saavat saunat ja muut merelliseen virkistykseen liittyvät aiheet; mm. vesibussiliikennettä, laitureita, veneilyn, vesiuurheilun, kalastuksen mahdollisuuksia ja uimapaikkoja toivotaan. Nykyisistä palveluista 'Maijan kahvilan' säilyttämistä tai vastaavan toiminnan turvaamista puolustetaan. Muutakin kehitettävää nähdään; vuokrattavia mökkejä ja telttailua pienimuotoisesti voisi olla. Myös grillipaikkoja, taidepuistoa, taidetallia, näkötornia, kuivan maan mattojenpesupaikkaa, ulkopunnttisalia, minieläintarhaa

ehdotetaan. Toisaalta osassa kannanottoja ei lisäpalveluja juurikaan kannateta mahdollisen häiriön välttämiseksi tai että osa Kivinokan viehätystä on ettei sitä ole liialla 'kehittämisellä' pilattu.

Kesämaja-alueiden säilymistä luonnollisesti toivotaan ja kesämajojen mahdolliset siirrot nousivatkin odotetusti keskustelun kriittisimmäksi aiheeksi. Tiedossa on, että aiemmissa asemakaavoissa siirtoja on tehty ja se huolestuttaa niitä joiden mökit sijaitsevat lähellä rantaa. Tarvetta mökkien siirtämiseen kyseenalaistettiin voimakkaasti, oli perusteluna sitten yleisen viskistyskäytön turvaaminen tai tulviin varautuminen.

Luontoarvojen ja luonnorauhan säilyttämistä pidetään tärkeänä, samoin hiljaisten alueiden vaalimista ja liiallisen valaisemisen välttämistä. Viheralueiden kehittämistä vierastetaan; ei liikaa puiston hoitoa – säilytetään metsät metsänä ja polut ja reitit kauniina metsäpolkuina. Toisaalta toivottiin yleistä pusikoiden raivaamista ja kaatuneiden puiden poistamista poluilta luonnonsuojelualueella. Yksittäisenä luontoon liittyvänä aiheena nousivat esitykset ruovikoiden raivaamisesta näköalojen avaamiseksi ja rantaan pääsemiseksi lounaisella ja pohjoisella rannalla.

Liikenteestä ja liikkumisesta eniten puhuttaa rantareitit, erityisesti alustavassa luonnoksessa esiin nostettu ajatus uuden reitin tuomisesta lounaisrannalle. Uhkana nähdään tarve siirtää lähinnä rantaa olevia kesämajoja pois reitin tieltä. Autoilun ja pyöräilyn haittoihin toivotaan parannusta. Jyrkimmissä mielipiteissä ehdotetaan autojen kieltämistä kokonaan. Huolta kannetaan myös huolto- ja pelastusajon toimivuudesta ja maastossa pyöräilyn aiheuttamasta luontoalueiden kulumisesta.

Jätehuollon ja saniteettipalveluiden toimivuuteen kiinnitettiin huomiota. Roskiksia lisää julkisen huollon piiriin, samoin käymälöitä ja suihkuja.

Opastuksessa on puutteita, tarvitaan karttataulut, jotta vierailijat hahmottavat koko paikan.

Tilaisuudessa tulleet kommentit sisällytetään osaksi suunnitteluaineistoa ja vuorovaikutusraporttia.